

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de vitiis

Wilhelm <Lyon, Prior>

[Basel], nicht nach 1475

De octo remediis gule. Quarta pars

[urn:nbn:de:bsz:31-308070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-308070)

rebus est apponere cibuz sup cibum indecoctuz. **A**lia spēs
est qñ quis varijs ferculis vult vti. de qua varietate dicit
seneca. fastidiētis stomachi est mlt̄a degustare que vt va-
ria sūt et diuerſa. inquināt non alūt sic aliqua sūt que di-
uīsa placēt conūcta vero nobis abhomiabilia sunt sic con-
iūctio tot diuerſoz ferculoz in stomacho interdū est ab-
homiabilis nature. **T**ercia spēs est cū quis noua requirit
et incōſueta. **Q**uarta cū p̄cioſa vel ſūptuoſa non h̄ns etiaz
reſpectuz ad hoc q̄ ſint magis ſaporoſa.

De quatuor ſatelliticibus gule. **T**ercia ps.

Octo de ſpēbus hui⁹ vicij cōſequēter dicēdum
est de quibusdā ſatelliticib⁹ quib⁹ vti viciū iſtud
que quatuor ſūt p̄cipue. **P**rimū est ambitō de qua
dicit ſapies. **N**ō mag⁹ nob̄ cōſtat fames ſ̄ ambitō maior e⁹
p̄te⁹ eoz q̄ expendūt ſup bifaciūt ad paſcēdū oculos hoīm
ſi null⁹ hoc dēret ſcire ip̄i qñq⁹ nō expēderēt decimaz p̄tem
eoz que expēdunt. **A**lia tria ſunt ciboz delectabilitas ſiue
ſit ex ḡnibus ciboz ſiue ex modo p̄parādi ⁊ ciboz varietas
et qualitas.

De octo remedijs cōtra viciū gule. **Q**uarta ps.

Sequit̄ de remedijs cōtra viciū iſtud que octo ſūt
Primū est ſermo diuīn⁹ hoc remediū docet nos
dñs **M**at̄. iij. vbi dicit dyabolo temptātī ipſuz
de vicio gule. nō in ſolo pane viuit homo ſed in omī verbo
q̄ p̄cedit de ore dī. **E**t ḡg. frequēs ſumptō cibi ſpūalis in-
terdū inducit cōtemptuz et obliuioem cibi corpalis. **S**e-
cūduz remediū est moderata occupatō hoc remediū inſi-
nuat nobis ſalomō in p̄b. xxi. deſideria occidūt pigz no-
luerūt enī qui cōp̄ opari man⁹ ei⁹ tota die cōcupiſcit et de-
ſiderat. homo ocioſus patit̄ famē vniūſalem. aures enī ei⁹
eſuriūt rumorēs. oculi vanitates. gula cibos. ſ̄ occupatio
in magna p̄te ſedat famē iſtam. valēt aut̄ ſpēaliter hęc duo
remedia ad hoc ne horam p̄ueniāt vel ne nimiaz ſollicitudi-
nem de cibo ſibi p̄parādo habeat. **T**ercium remediū est

102
elongatō ab hīs que dant occasionem excedēdi in cibo vel
potu sic est delectabilitas vel varietas vel nimietas ciborū
licet enī illud qd legitur **Eccī. xxi.** quasi a facie colubri fuge
pctā et si accesseris ad ea suscipiūt te. vidat̄ gñaliter dēm
de omī pctō. spēaliē tñ hoc referri pōt ad illa pctā in qui
bus tēptat suauitas vel voluptas. In illis enī in quibz ad
eieritas tēptat meli⁹ pōt expectari ofliēt⁹. vñ non est se
cuz accedere ad mēsam vbi nimia vel vana vel delicata sūt
apposita homī qui vult curari ab hō vicio hoc insinuat nob
gen. iij. vbi sic legitur **Vidit mlier lignuz qd bonuz esset ad
vescēduz et pulchz oclis et delectablē aspectu ⁊ tulit de
fructu illi⁹ ⁊ comedit. vñ dicit g̃g. non licet intueri qd non
licet cōcupisci** Et **ys. xxviii.** loquēs de flore glie exultatōis
dicit qd cū aspexerit vidēs statim vt manu tenuerit deuora
bit illud nō est secuz intueri vel videre delectabilia Quar
tuz remediū est frequēter cōsiderare qualis post mortem ca
ro sit futura. hoc remediū docet nos g̃g. dicēs nihil adeo
valet ad domāda carnis desideria sic cogitare qualis sit fu
tura mortua Quintuz remediū est eterne cene meditātō ad
qm̄ inuitari sum⁹. hoc remediū docuit nos dñs vbi nos ad
cenā illam inuitatos esse docuit. alie comedit ad cenā de
licatā inuitat⁹. et alie nō inuitat⁹. qd em̄ inuitat⁹ est pa
rum comedit in p̄adio ne cenā amittat. s̄ sūt quidā qui
adeo silēs facti sunt in mētis qd de siliquis porcorū hic im
pleri desiderāt. et de illa delicata cena et et̄na nō curāt eu
nus sola esuries hōiem beatū reddit **Beati enī qui esuriūt
et siciūt iusticiāz qm̄ ipi saturabūtur. quid faciet ipa refe
ctio si esuries ipa bt̄m reddit** Sextuz remediū est cōside
ratō maloz que excessuz cibi ⁊ potus secūt **Sequit̄ enī
inde triplex mors scz mors culpe et interdū mors corpis
in p̄nti. et in futuro eterna mors scz corpis ⁊ aīe** Ad hoc
p̄tinet qd legitur **Job. vi.** aut gustare quis potit qd gusta
tuz affert mortē cū magna mēsurā sumūt medicamēta sic
et alimēta sumi debēt s̄m aug⁹. **Septimuz remediū est**

19.
cōsideratō penurie xp̄i et in se et in mēbris suis Ad p̄mum
mouem̄ t̄ren̄. iij. Recordare paupertatis mee et trāsgressi
onis ⁊ abstinentiē et fellis. paupertas etiā ip̄i in mēbris su
is multuz dēret hoīes retrahere a supfluitate qm̄ faciūt in
cōuiuīis suis cū cogitāt q̄tas paupertatem sustinet xp̄us in
paupib⁹ et infirmis ad mortez qui vix p̄nt interdū panē
habere. mix. est quō sepe non remordet consciēcia diuites hu
ius seculi qm̄ cogitāt q̄ ip̄i subtrahūt ori dei in paupib⁹ qd̄
ponūt in ore dyabli pascūt enī filios dyaboli sez malos et
dei filios fame p̄ire p̄mittūt **U**ltimū remediū est ⁊ sūmū
dei gr̄a. vñ qui laborat hoc vicio ōm̄i debet instare et dei
gr̄am postulare qui ardorem hui⁹ vicij sedat. vñ ioh̄. iij.
qui biberit ex aqua quā ego dabo ei nō siciet in eternuz **E**t
ad heb̄. xij. optimū est gr̄a stabilire cor non escis que non
p̄fuerūt ambulātib⁹ in eis **A**d idēz ptinet illud verbuz se
nece **S**i vis in quid in p̄petua voluptate esse non volupta
tib⁹ adiciēduz est sed cupiditatib⁹ detrahēduz **C**upidita
tib⁹ vero non detrahēt nisi cum ros gr̄e infundat.

ExPLICIT de vicio gula.

Incipit tractatus de peccato luxurie.

Herodes autēz tetrarcha x̄c. Quia peccatum
luxurie occasio fuit incarcerationis et decola
tionis ioh̄is **I**deo hic dicem⁹ de p̄ccō isto ⁊
satis cōgruo ordine post viciū gula qz nascit⁹
ex illo. **D**icem⁹ autē hoc ordine **P**rimo dicē⁹
de h̄is que faciūt ad det̄statōem hui⁹ vicij **S**ecūdo de sp̄a
bus ei⁹ **T**ertō de h̄is que p̄stāt occasiōem hui⁹ peccato.
Quarto de remedijs cōtra viciuz istud **Q**into quare deus
p̄hibuit simplices fornicatōem m̄m⁹ enīz micorditer vide
tur de⁹ egisse cum gr̄e humano in hac p̄hibitōne cum p̄p̄
hac p̄hibitōez fere tot⁹ mūdus peat **S**exto tāgem⁹ aliq̄